

Frivilligstrategi

For Heim

2025 - 2027

KS sak 69/25 vedtatt 30.10.25

Foto: Jorunn Væge

Heim kommune

Livsglede skoler og barnehager på Generasjonslekene

Bakgrunn for strategien

Frivilligheten spiller en viktig rolle i vårt lokale samfunn. Frivilligheten skaper møteplasser og verdi samt tilbyr en rekke tjenester og aktiviteter som gagner alle. Deltakelse i frivillige aktiviteter fremmer god folkehelse og bidrar til sosial bærekraft ved å sette fokus på felleskap og hvordan vi kan sammen løse større samfunnsutfordringer som utenforskap og inaktivitet.

Innbyggere i Heim har gode tradisjoner for dugnad og frivillig engasjement. Lag og organisasjoner er avhengige av å tiltrekke nye medlemmer og motivere eksisterende medlemmer for å sikre vekst og bærekraft. Dette krever en helhetlig tilnærming som kombinerer rekruttering og medlemspleie.

Kommunene står overfor en rekke samfunnsutfordringer knyttet til demografi, økonomi og kapasitet i den offentlige sektoren. Disse utfordringene fører til et økende behov for frivillig innsats som supplement til det offentlige tilbudet samtidig som frivillighet landet over opplever utfordringer med rekruttering.

Kommuneplanens samfunnsdel setter flere mål for fremtidens Heim der et av delmålene for et mer bærekraftig samfunn er å styrke samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten. Et av verktøyene for å styrke samarbeidet er å utarbeide en frivilligstrategi som gir retning og struktur i kommunens arbeid med frivillige.

Frivilligstrategien skal beskrive kommunens eksisterende samarbeid med frivillige, gi en oversikt over frivilligheten i Heim, belyse noen av utfordringene som både kommunen og frivilligheten opplever og konkretisere strategier for fremtidig samhandling og samskapning. Strategien skal også beskrive langsiktige mål og prinsipper for kommunens arbeid og kan på sikt legge til rette for utarbeidelse av en handlingsplan som beskriver kommunens tiltak for å oppnå denne strategien.

Hageselskap ved Villa Viungen

Begrepsavklaring

Frivilligheten
Ofte kalt den «tredje sektor», frivilligheten er på linje som næringslivet og privatsektor. Frivilligheten består av lag og foreninger som er ikke-fortjenestebaserte. Aktiviteter eller tjenester blir foretatt uten lønn og må være til fordel for samfunnet, miljøet eller andre enn nære slektninger. Frivilligheten er selvstendig og velger aktivitet ut fra egen kapasitet og mulighet.

Frivillig
En person som gjør frivillig arbeid, ofte for en organisasjon eller lag uten å få lønn.

Prosess og medvirkning

Arbeid med kommunens frivilligstrategi er et samarbeid mellom Heim kommune og frivilligheten i Heim. Arbeidsgruppen består av:

- Enhetsleder Kultur
- Leder Halsa Frivilligsentral
- Leder Hemne Frivilligsentral
- Folkehelsekoordinator
- Rådgiver Kultur
- Representant for frivillige

Arbeidsgruppen har innhentet innspill fra de tre politiske rådene, elevrådene på Sodin og HABUS samt enhetsledere og andre nøkkelpersoner i kommunen. I tillegg, ble det gjennomført en spørreundersøkelse og workshop for lag og foreninger.

Føringer

- Kommuneplanen samfunnsdel for Heim kommune
- Handlingsplan for Frivillighet- Frivillig framtid, Fylkeskommunen 2025
- Balansekunst, Fylkeskommune 2019
- Handlingsplan for barn og unges fritid i Trøndelag
- Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv (PIFA)

Overordnede mål

Styrke samarbeidet mellom offentlig og frivillig sektor.

Stimulere og legge til rette for rekruttering til frivilligheten innen alle samfunnsområder.

Spre informasjon og kunnskap om frivillighet som arena for helsefremming og sosial bærekraft.

Generasjonsmøter -Høstdugnad på Grøttuvo

> ***- Frivilligheten ligger i sjela vår.***
>
> *En frivillig på FrivilligForum i Heim*

Frivilligheten i Heim

Med nærmere 200 lag og foreninger, i tillegg til lokale ildsjeler, er den frivillige innsatsen i Heim betydelig og synlig. Om det er innenfor idrett, kultur eller interesseorganisasjoner tilbys det aktiviteter for både store og små.

Frivilligsentraler er mangfoldige møteplasser som jobber for å skape gode og inkluderende lokalsamfunn i samarbeid med lag og foreninger, næringslivet, kommunen og andre aktører. De stimulerer til frivillig aktivitet og innsats, er et bindeledd mellom kommunen og frivilligheten og er kommunens fag- og ressurssenter for frivillighet.

Det finnes to frivilligsentraler i Heim, en lagsdrevet sentral på Kyrksæterøra og en kommunal sentral på Liabø. Frivilligsentralene har en samarbeidsavtale med Heim kommune, egne vedtekter og styrer og er en del av Norges Frivilligsentraler.

Frivilligheten i Heim bidrar som supplement til kommunen på flere tjenesteområder blant annet innenfor helse og omsorg.

Det arrangeres to FrivilligForum per år, som er et åpent forum for deling informasjon og ideer.

Organisasjonen iHeim har opprettet et digitalt register over frivillige lag og foreninger samt aktivitetskalender på iheim.no. Nettsiden viser bredden av frivilligheten i Heim og er med å synliggjøre aktiviteter.

Kultur

Vi har et bredt kulturliv i Heim med mange kulturelle aktiviteter både i offentlig regi og ikke minst i regi av lag og foreninger.

Heim kommune har blant annet egen kommunal kulturskole, fritidsklubber, bibliotek, og kinoer. Frivilligsentralene driver to ombruksbuer og begge har utlånssentraler. Det finnes flere kommunale eid museumsbygg. Geitbåtmuseet på Enge er kommunalt eid og drives av Nordmørsmusea AS gjennom en samarbeidsavtale. De historiske bygningene på Magerøya er eid av Heim kommune og øya er et statlig sikret friluftsområde. Mange frivillige organisasjoner drifter kulturanlegg og bidrar til forvaltning av viktige kulturminner i samarbeid med kommunen.

Det deles årlig ut kulturpris, frivilligpris og ungdomsstipender innen kultur og idrett. Heim kommune abonnerer på Tilskuddsportalen, noe som gjør det lettere for lag og foreninger å finne og søke tilskudd til sine aktiviteter.

Gjennom samarbeid med lag og foreninger tilbyr frivilligsentralene et mangfold av kulturelle aktiviteter, og spiller en sentral rolle som brobygger mellom frivillig og offentlig sektor.

Utfordringer
En del lag og foreninger har utfordring med rekruttering og lagene preges av en eldre alderssammensetning. Dette fører til vegring mot å sitte i styrer, og noen lag og foreninger har måttet legge ned.

- Det er vanskelig å få frivillige til å sitte i styrer og spesielt vanskelig å få leder, kasserer og sekretær.
- De fleste frivillige ønsker ikke å binde seg i faste aktiviteter, men heller en dreining mot å plukke enkeltoppdrag som de er motiverte for.
- Det er vanskelige å få synliggjort frivillige lag og foreninger sine aktiviteter for god nok rekruttering.
- Det er lange avstander i kommunen, for å delta på møter og arrangement
- Manglende offentlig transport innad i kommunen gjør det vanskelig for noen å delta i frivillige aktiviteter.
- Manglende kommunikasjonspunkt opp imot lag og foreninger som driver med sang og musikk.

Spelet på Wesselgården

Heim Pride parade

Idrett og friluftsliv

Det er stor frivillighet innenfor idrett og det finnes mange og varierte aktiviteter for folk i alle aldre innenfor både idrett og friluftsliv. Det finnes flere idrettsanlegg og tilrettelagte friluftsområder.

Plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet (PIFA) vedtas av kommunestyret ved starten av hver valgperiode. Den er et overordnet og styrende dokument for aktivitet og anleggsutviklingen i Heim kommune.

Det er inngått en samarbeidsavtale mellom idrettsrådet og kommunen som er politisk forankret og gjelder i valgperioden. Samarbeidsavtalen skal være med å fremme idretten som virkemiddel for bedre livskvalitet for alle innbyggere, samt sikre idrettens innflytelse i saker som angår den. Heim idrettsråd mottar årlig tilskudd fra kommunen.

En viktig premiss for å få til et aktivt organisasjonsliv er økonomien. Heim kommune bidrar godt med tilskudd til idrett og friluftsliv. I tillegg tilbys gratis leie av kommunale anlegg til barn og unge. Det finnes også gode muligheter for å låne sports- og friluftsutstyr ved en av kommunens utstyrssentraler.

Kommunen er medlem av Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal som jobber blant annet for å hindre utenforskap. Friluftsrådet, i samarbeid med kommunen, er pådriver for friluftsskolen, friluftslivets ferdselsårer og StikkUT.

Lag og foreninger i kommunen bidrar med viktige oppgaver innenfor friluftsliv generelt og legger til rette for gode oppvekstsvilkår fra tidlig alder, som rydding og merking av løyper og turstier.

Utfordringer

Idrett er en fin arena for både mestring og inkludering, men en del kan møte barrierer som gjør det vanskelig å delta i slike fritidsaktiviteter. Kostnader knyttet til idrett sammen med utfordringer i forbindelse med transport nevnes som noen av de største årsakene til at noen barn og unge ikke får til å delta.

- Deltakelse i enkelte aktiviteter er kostbare.
- Manglende offentlig transport innad i kommunen gjør det vanskelig for noen å delta i frivillige aktiviteter.
- Deltakelse i aktiviteter har ikke kommet på normalt nivå etter pandemien i 2020.
- Fødselstall går nedover, noe som betyr at det er færre barn i idrett.
- Kostnadskrevende anlegg og uforutsigbar økonomi blant mange lag og foreninger.
- Det er press på hallene i kommunen. Til tider er det være vanskelig å få treningstid eller finne egnede lokaler.

Barn og unge

Et bredt og rikholdig aktivitetstilbud legger til rette for gode oppvekstsvilkår for barn og unge. Deltakelse i fritidsaktiviteter er viktig for å bygge fellesskap, fremme god fysisk og psykisk helse, inkludere og forebygge utenforskap og øke mestringsfølelse og bygge selvtillit.

Et aktivt foreningsliv i Heim sørger for gode aktivitetstilbud innen idrett, kultur, friluftsliv og andre områder. Det er viktig at det finnes organiserte fritidsaktiviteter i alle deler av kommunen, for å kunne nå barn og unge der de bor. Kommunen skal være en god bidragsyter til at frivillige lag og organisasjoner kan drive godt for å opprettholde de tilbud som finnes, og støtte opp om nye aktiviteter frivilligheten setter i gang.

> ***- Det er enklere å delta på noe du vet om. Frivilligheten bør gå ut med informasjon på flere kanaler, for eksempel på skolen.***
>
> *Heim Ungdomsråd*

En større bevisstgjøring på hvilke tilbud som finnes er mulig å oppnå i samarbeid med barne- og ungdomsskoler i kommunen. Det kan være fordelaktig å bruke lokale organisasjoner som støttespillere i læreplanverket, som en del av bevisstgjøringen. Det er viktig at barn og unge blir klar over at vi har en god kultur for frivillig innsats i vårt område, og at verdien av dugnadsarbeid sørger for det mangfoldet vi har til enhver tid. Et godt fokus på dette allerede fra ung alder, vil øke muligheten for stabilitet og vekst i frivilligheten i Heim.

Utfordringer

Selv om aktivitetstilbudet i Heim er stort, kan det være vanskelig for lag og foreninger å nå ut til barn og unge med sine tilbud.

- Lavere kunnskap om frivilligheten hos barn og unge sammenlignet med andre aldersgrupper i Heim.
- Kommunen og frivilligheten når ikke denne målgruppen tilstrekkelig, da de er på forskjellige kanaler enn voksne.
- Rekruttering av barn og unge til lag og foreninger.
- Ungdommer uttrykker at det er for få uformelle møteplasser for barn og unge.
- Ungdommer savner flere tilbud med offentlige fester hvor flere generasjoner er til stede.
- Manglende offentlig transport innad i kommunen gjør det vanskelig for noen å delta i frivillige aktiviteter.

Småprat ved Vinjefjorden

Friluftsskolen på Otnesbrygga

Inkludering og integrering

Frivilligheten er en viktig arena for inkludering og integrering og det er viktig at frivilligheten anerkjennes som en likeverdig integreringsaktør.

Inkludering er å sørge for at alle skal få være med i fellesskapet og delta i samfunnet. Integrering er i dagligforståelsen en betegnelse på innlemmelsen av innvandrere i majoritetssamfunnet.
Heim kommune er en av de kommunene som bosetter flest flyktninger per 1 000 innbyggere i Trøndelag. Det drives mye integreringsarbeid i frivilligheten i Heim kommune. Vi har språkkafeer som er godt besøkt, og som drives av frivilligheten i samarbeid med frivilligsentralene. Dette er et viktig arbeid ikke bare for språktrening, men for å bli kjent med lokalsamfunnet og hvordan det er bygd opp. Et resultat kan være gode bekjentskap, lettere tilgang til aktiviteter, felles interesser og deltakelse i foreningsliv. Senere kan det også bidra til muligheter for jobb. Det å bli kjent med hverandre, bryte barrierer, snakke om kulturer og tradisjoner, samt dele mattradisjoner er med å bygge fellesskap.

Ombruksbuene er også en fin arena for integrering og har frivillige fra flere nasjonaliteter. I tillegg tar både kommunen og næringslivet imot elever fra voksenopplæring på språkpraksis. Denne frivillige innsatsen er betydelig og gir elevene muligheten til å bli kjent med arbeidslivets spilleregler og praktisere norsk.

> Hva vil det si å være frivillig?
>
> ***- Å bidra til inkludering og integrering. Gleder du andre, får du mye glede tilbake.***
>
> *En frivillig på FrivilligForum*

Det er stort fokus på inkludering i sommeraktiviteter for barn og unge, og det finnes flere tilbud for innvandrere, som for eksempel KulturIntro på fritidsklubbene, og flerspråklige ressurser på bibliotekene. Det finnes også flere tilbud knyttet til digital opplæring som bidrar til større digital inkludering i Heim.

Aktive seniorer

Kvalitetsreformen Leve hele livet skal bidra til at eldre kan blant annet mestre livet lenger, delta i aktiviteter i sitt nærmiljø og oppleve sosialt fellesskap.

Det er ingen hemmelighet at norske kommuner har møtt og vil fortsette å møte demografiske utfordringer knyttet til at vi blir flere eldre og færre i yrkesfør alder. Behovet for tilbud til seniorer øker både når det gjelder kommunale tjenester samt behovet for fysiske, sosiale og kulturelle aktiviteter tilpasset eldre. Her spiller frivilligheten en viktig rolle både som tjenesteyter, men også som møteplass for mestring og felleskap.

Kommunen har et samarbeid med frivilligheten innenfor flere tjenesteområder, blant annen helse og omsorg, der frivillige supplerer kommunen med aktiviteter og tilbud som bidrar til økt trivsel og livskvalitet for pasienter.

Samtidig, ser vi seniorer som en verdifull ressurs til frivilligheten og det er viktig at vi legger til rette for at flest mulig eldre kan være aktive som frivillige. Forskning viser at å gjøre noe meningsfylt sammen med andre, som frivillig arbeid, styrker følelsen av glede, mening og livskvalitet. Mange eldre skaper verdi med sin deltakelse i forskjellige lag og foreninger og denne eldre ressursen kommer til å øke fremover. Eldre kan bidra, ikke bare med sin fritid, men med blant annet viktige livserfaringer, kunnskap om kultur og kulturarv.

Utfordringer

De fleste eldre over 60 år bidrar til frivilligheten om det er noen timer hvert år eller flere timer hver uke. Til tross for at mange i denne aldergruppen har mer fritid deltar de over 67 år gjennomsnittlig mindre som frivillig enn individer i yngre aldersgrupper på landsbasis. Dette kan tilsi at det er flere potensielle seniorressurser å hente inn.

- Det er en sterk tradisjon for frivilligheten i Heim, men det har vært utfordrende å rekruttere i de årene etter pandemien. Det er spesielt vanskelig å rekruttere til verv.

- Det finnes få arenaer for deling av kunnskap og verdier knyttet til frivilligheten fra den eldre generasjonen til barn og unge.

- Transport er et utfordringsområde som berører flere grupper i distriktskommuner. Eldre som ikke har bil eller førerkort kommer seg ikke til/fra aktiviteter pga manglende offentlige kommunikasjonstilbud.

Liatun festivalen på Liabø

Lunsj og musikk ved Hemne marina

Fellesskapet på Halsanaustan

Nærmiljø

Det er viktig at det finnes et bredt aktivitetstilbud i regi av lag og foreninger over hele kommunen. Det bidrar til at folk trives der de bor og at alle har kort avstand til fritidsaktiviteter. Tall fra SSB viser at mange frivillige involverer seg i sitt nærmiljø som medlem i for eksempel grendelag, velforening eller annen nærmiljøorganisasjon.

Lokale organisasjoner kjenner ofte sine nærmiljøer svært godt og kan bidra med verdifull lokalkunnskap. De vet hva som er utfordringer og muligheter lokalt og kan være en viktig samarbeidspartner eller høringsinstans for kommunen.

> Hva kan vi i Heim bli bedre på?
> ***- Å skape flere aktiviteter i nærmiljø som er tilgjengelig uten at vi må ha bil.***
> *Heim Ungdomsråd*

Et nærmiljøanlegg kan beskrives som et utendørs anlegg eller område som kan brukes til egenorganisert fysisk aktivitet.

Nærmiljøanlegg som er åpent for alle bidrar til inkludering og fungerer som et sosialt møtested. Frivillig innsats og stolthet over nærmiljøanlegg kan også bidra til større tilhørighet og felleskap.

> ***- Det er viktig å holde liv i et lite bygdemiljø og samle folk til aktivitet. Samholdet i lokalmiljøet bør styrkes.***
> *En frivillig på FrivilligForum.*

Utfordringer

- Informasjon om hva som skjer, som når alle.
- Utveksling av informasjon mellom lag og foreninger.
- Manglende offentlig transport innad i kommunen gjør det vanskelig for noen å delta i frivillige aktiviteter.

Beredskap

Et godt samarbeidet mellom frivillig sektor og kommunen er viktig for håndteringen av både små og store kriser. Dette samarbeidet bidrar også til å øke samfunnssikkerheten og skaper trygghet for kommunens innbyggere.

En beredskapssituasjon kan oppstå raskt og uventet. For å gi størst mulig forutsigbarhet bør ressurser fra frivillige organisasjoner tas med i kommunes beredskapsplanverk. I tillegg bør frivillige organisasjoner inviteres med i kommunens beredskapsøvelser og andre arenaer der lokal beredskap er tema og der det er naturlig.

En viktig lærdom fra koronapandemien er at myndighetenes samarbeid med frivilligheten har fungert best der det allerede var etablert gode rammer i forkant.

I Heim har kommunen beredskapsavtaler med flere frivillige organisasjoner, som for eksempel Heim Røde Kors og Sanitetsforeninger i Heim (NKS). Begge bidrar til kommunens arbeid med egenberedskap.

Utfordringer

- Klimautfordringene, økt turisme/migrasjon, smittsomme sykdommer samt endringer i det sikkerhetspolitiske bildet øker behovet for samarbeid om beredskap i kommunen.
- Frivillige kan også være berørt av store eller langvarige beredskapshendelser, noe som kan påvirkes deres evne til å bidra.

Heim Brann og Redning sammen med Heim Rødekors informerer om egenberedskap

Frivillighet for en bærekraftig framtid

Frivillighet som arena for helsefremming

Frivillighet er mer enn aktivitet – det er helsefremming i praksis. Når mennesker engasjerer seg i frivillig arbeid, deltar de i et fellesskap som skaper mening, tilhørighet og mestring. Dette er de grunnleggende byggesteinene i god psykisk helse. I tillegg skaper frivillighet gode arenaer for generasjonsmøter, noe som øker trivsel og støtter bærekraftstanken. Heim kommune ønsker å styrke frivilligheten som en arena der disse verdiene får vokse, og der deltakerne opplever at de både gir og får noe tilbake.

ABC som verktøy

Heim kommune satser på ABC for god psykisk helse som en del av sitt bærekraftsarbeid.

ABC er et folkehelse rammeverk som er rettet mot folk i alle alder samt alle arenaer i samfunnet fra frivilligheten og næringsliv til skoler og barnehager. ABC beskriver hva denenkelte kan gjøre for å styrke sin egen og andres psykisk helse og setter fokus på en bevegelse fra et “me-samfunn” til en “we-samfunn”.

ABC-konseptet er enkel, men kraftfull. ABC oversetter komplekse mål om folkehelse og sosial bærekraft til daglige handlinger som alle kan delta i. Når vi handler aktivt, sammen og meningsfullt, styrker vi både egen psykisk helse og fellesskapet rundt oss. ABC representerer derfor ikke bare et helsefremmende program, men også en bærekraftstanke – en måte å tenke og handle på som skaper robuste relasjoner, sterke lokalsamfunn og økt evne til felles problemløsning.

Sammen for sosial bærekraft

Fremtidens utfordringer, som utenforskap, aldrende befolkning og ensomhet, kan ikke løses av enkeltaktører alene – de må løses i fellesskap. Gjennom frivillig innsats og tverrfaglig samarbeid kan Heim kommune styrke sin evne til å møte endring, bygge tillit og utvikle et samfunn der mennesker og miljø trives side om side.

> ***- Det blir færre i yrkesaktiv alder. Innen helse må vi se på oppgaver som frivillige kan bistå med. Det er jo ikke alle som har pårørende. Vi må lage et robust samfunn der alle kan trives med gode møteplasser for folk. Dette kan frivillig bidra med.***
>
> *Kommuneoverlege i Heim*

Satsningsområder

Legge til rette for økt rekruttering og skape økt bevissthet om frivillighetens rolle i samfunnet.

Styrke samarbeidet og samskaping mellom kommunen og frivilligheten i forbindelse med kommunens tjenester.

Legge til rett for at flere med lav inntekt kan delta i aktivitet.

Informere om gevinstene med å delta i frivilligheten og få frem de gode historiene.

Gi informasjon om frivilligheten i skoler og barnehager og i politiske møter.

Øke frivillighetens synlighet ved å anbefale og vise til iheim.no.

Legge til rette for at eldre frivillige kan være en ressurs for informasjon til barn og unge om frivillighetens rolle, samt hvilke tilbud som finnes.

Bidra til at det finnes lokaler der folk kan møtes og opprettholde Frivilligsentralene i kommunen.

Øke bruk av frivilligheten som fag- og ressurssenter for informasjon om lokale forhold.

Satse på flerårige avtaler mellom kommunen og frivillige lag for å øke aktivitet og økonomisk forutsigbarhet.

Fremme egenberedskap, samt matberedskap, og inkludere lokale beredskapsorganisasjoner i kommunens beredskapsarbeid.

Få til et årlig møte mellom kommunen og grendelagene.

Oppfølging av strategien

Strategien skal være et grunnlag for vurdering av tiltak i kommunens arbeid med frivilligheten. Strategien revideres etter endt periode eller etter behov.

Kilder

- iheim.no
- Frivillighet Norge
- Norges Frivilligesentraler
- Trøndelag Fylkeskommune. (2025). *Handlingsplan for barn og unges fritid i Trøndelag*. Trøndelag Fylkeskommune. https://www.trondelagfylke.no/globalassets/dokumenter/folkehelse-idrett-og-frvillighet/frivillighet/handlingsplan-barn-og-unges-fritid---horingsutkast-januar-2025.pdf.
- Helsedirektoratet. (2025). *Oppvektsprofil 2025-Heim kommune*. Helsedirektoratet. https://folkehelseprofileksport.helsedirektoratet.no/Oppvekstprofiler/Kommune/2025/Bokmaal/5055_2025_Bokmaal.pdf.
- Helsedirektoratet. (2025). *Folkehelseprofil 2025-Heim kommune*. Helsedirektoratet. https://folkehelseprofileksport.helsedirektoratet.no/Folkehelseprofiler/Kommune/2025/Bokmaal/5055_2025_Bokmaal.pdf.
- Heim kommune. (2022). *Kommuneplan, samfunnsdel 2022 - 2034*. Heim kommune. https://kommuneplan-heim.hub.arcgis.com/.
- Ingrid Haugland, Håvard Bergensen Dalen. (5.juli 2024). *Seniorer i Norge: Seniorer er mindre ensomme enn andre*. SSB. https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/levekar/artikler/seniorer-er-mindre-ensomme-enn-andre.
- KS, Frivillig Norge. (2023). *Plattform for samspill og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor*. https://www.ks.no/contentassets/d19abaf4f3df4625bdbf455d8f836703/Plattform-for-samspill-og-samarbeid-mellom-frivillig-og-kommunal-sektor-15-.pdf?_t_tags=language%3Ano%2Csiteid%3Abfb9d852-9a87-4d2f-a25f-779a7a8be2ea&_t_hit.id=Ksno2018_Models_Media_GenericDocument/_f159549d-2bd0-4b56-ad18-81e593a4a68a&_t_hit.pos=497.
- Helsedirektoratet. (2025). *Rettslige rammer for samarbeid mellom helse- og omsorgstjenesten og frivilligheten.* (Rundskriv) Helsedirektoratet. https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/rettslige-rammer-for-samarbeid-mellom-helse-og-omsorgstjenesten-og-frivilligheten.
- Statistisk sentralbyrå. (2022). Tabell 13811: Frivillig innsats i ulke organisasjoner siste 12 måneder, etter type organisasjon, alder, statistikkvariabel, år og kjønn. SSB. https://www.ssb.no/statbank/table/13811/tableViewLayout1/?loadedQueryId=10113154&timeType=item

Vedlegg

- Samarbeidsavtale Heim kommune, Heim idrettsråd 2025
- Samarbeidsavtale Heim kommune og Frivilligsentralene i Heim

-Frivilligheten bidrar med store verdier til samfunnet. Den supplerer og støtter opp under offentlige tjenester og tilbud. Frivilligheten skaper viktige møteplasser og gir økt trivsel. Den gir større mulighet for deltakelse og fellesskap for befolkningen, inkludert pasienter, brukere og deres pårørende. Samlet bidrar frivilligheten til en styrket folkehelse (Helsedirektoratet 2025).

Heim kommune

Handlingsplan (2026-2027) til Frivilligstrategi

vedtatt 09.04.26, KS sak 31/26

HEIM KOMMUNE

Foto: Jorunn Væge

Heim kommune

Satsningsområder (fra Frivilligstrategien):

Legge til rette for økt rekruttering og skape økt bevissthet om frivillighetens rolle i samfunnet

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Nytt	Tilflytterpakken må prioriteres som tiltak for å gjøre folk kjent med frivilligheten	Heim kommune v/kommunikasjonsnettverk (Nav Heim, Kommune, HNF) i samarbeid med frivilligheten - Tilflytterdager (første i februar) - Fysisk pakke (Første halvår 2026)	
Nytt	Årlig orientering til Kommunestyre	Kommunen v/ordfører inviterer til årlig orientering (eks. høsten) - Frivilligsentralene orienterer - Drift - Bidrag/tjenester - Rekruttering	
Delvis nytt	Legge ut nyhet om frivilligheten og Innbyggerportal/iheim.no på kommunens hjemmeside og sosiale medier (minst to ganger i året).	Kommunikasjonsteam i kommunen i samarbeid med Frivilligsentralene	
Nytt	Frivilligmesse	Egen arbeidsgruppe bestående av (eks.): Kommune, Frivilligsentralene, Frivillighet, andre? Ideen tas opp i Frivilligforum i løpet av 2026.	Hvordan skal vi skape engasjement for en frivilligmesse? En forlengelse av yrkesmesse? - En fysisk messe - Korte foredrag - Stand - Årlig? - Bygger felleskap og motivasjon

Styrke samarbeidet og samskaping mellom kommunen og frivilligheten i forbindelse med kommunens tjenester

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Nytt	Opprette møtepunkt mellom frivilligheten og sektorene for å kartlegge kommunens behov, utrede muligheter innenfor frivillig sektor og stryke dialogen	Toppledergruppa i kommunen, Enhetsleder Kultur - Invitere til møte innen vår 2026	
Delvis nytt	Utarbeide felles rutiner for bruk av frivilligheten/vertskapsrollen	Kultur og Sentraladministrasjon - Innen vår 2026	Det finnes noen rutiner på mottak av frivillige, men lite rettet mot holdninger og felles forståelse av frivillighetens rolle. Norges frivilligsentraler jobber med å utarbeide forslag til slike rutiner.

Informere om gevinstene med å delta i frivilligheten og få frem de gode historiene

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Nytt	Implementere Frivillighetens ABC - Kartlegge interesse - Skaffe ABC-ambassadører - Informere om Frivillighetens ABC på møte i Frivillig Forum, samt i forb. med Heimuka	Frivilligsentralene og kommunen - Kartlegge frem til møte i Frivillig Forum - Tas opp på Frivillig Forum høst 2026	
Nytt	Fortelle om behovet og gevinstene med å delta i frivilligheten (minst to ganger i året) - via kommunens eksterne kanaler - via kommunens interne kanaler - via frivillighetens kanaler	Kommunikasjonsteam, enhetsledere, Frivilligsentralene	

Legge til rette for at flere med lav inntekt kan delta

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Nytt	Innføre fritidskort – Utrede muligheten for og effekten av å ta i bruk fritidskort	Heim kommune v/Kultur og Nav - Vedtatt i forb. budsjettbehandling (12-18 år får inntil kr. 2 000 verdi) - Juli 2026	
Eksisterende	Kultur- og arrangementsfond: lavterskel midler som lag og foreninger kan søke	Heim kommune v/Kultur - Videreført (men redusert) i forb. med budsjettbehandling.	
Eksisterende	Videreføre gratis halleie opp til 19 år	Heim kommune v/Kultur - Videreført	
Nytt	Ta opp frivillighet som tema i tverrfaglige grupper som har blikk på barn og unge fra lavinntektsfamilier- Eks. kultur orienterer	Gruppekoordinatorer og kulturrepresentanter som deltar i tverrfaglige grupper - Løpende	Aktuelle tverrfaglige grupper i Heim: BUT OKS SLT Politiråd Flyktningehelseteam
Delvis nytt	Tilpasset informasjon om gratis aktiviteter i Heim rettes mot målgruppen.	Kommunen v/kommunikasjonsteam og Kultur, frivilligheten - Juli 2026	
Eksisterende	Videreføre Sommerglede, Aktiv sommer, Friluftsskolen.	Kultur	

Gi informasjon om frivilligheten i skoler, barnehager og politiske møter

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Nytt	Jevnlige møter med rektorer og barnehagestyrer, eks. to ganger i året	Kommunalsjef oppvekst, oppvekst og frivillighet	Store muligheter for skolene - Bidrar til økt kunnskap - Styrker fellesskap - Bidrar til fellesforståelse - Bevissthet rundt verden rundt oss
Delvis nytt	Skoler og barnehager utarbeide rammer for å ta imot frivilligheten på skolen - frivilligheten kan presentere seg i undervisningstimer - Aktuelle tema fra frivilligheten er synlig i skolenes læreplaner - frivilligheten bidrar aktivt i undervisning (eks. kunnskap jeger og fisk, hvordan/hvorfor er dette viktig…osv.)	Ledelse innenfor oppvekst, Frivilligsentralene, frivillighet Kommunalsjef oppvekst inviterer til sektormøte i samarbeid med Frivilligsentralene - Invitasjon til samarbeidsmøte innen våren 2026	
Nytt	Legge til rette for at eldre kan være en ressurs for informasjon til barn og unge om frivillighetens rolle, samt hvilket tilbud som finnes - Kartlegge muligheten for samarbeid med pensjonistforeninger	Frivilligsentralene - Kontinuerlig	
Nytt	Frivilligforum inviterer politikere og administrasjon	Frivilligsentralene tar ansvar for å invitere inn til møter to ganger i året	

Øke frivillighetens synlighet ved å anbefale og vise til iheim.no

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Delvis nytt	Legge ut nyhet om frivilligheten og Innbyggerportal/iheim.no på kommunens hjemmeside og sosiale medier (minst to ganger i året).	Kommunikasjonsteam i kommunen i samarbeid med Frivilligsentralene	
Delvis nytt	Informasjon om iheim vises på alle kommunale infoskjermer	Kommunikasjonsteam	

Bidra til at det finnes lokaler der folk kan møtes og opprettholde Frivilligsentralene i kommunen

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Delvis nytt	Redusert leie av kommunale lokaler for lag og foreninger i Heim	Betalingsregulativ (Kultur fremmer tiltaket) - Høst 2026	
Nytt	Informere om muligheter for leie og hvem som kan leie gratis. Kommunens hjemmeside og utsending til lag og foreninger via Frivilligsentralene.	Kommunikasjonsteam i samarbeid med Kultur og Frivilligsentralene - Vår 2026	
Eksisterende	Videreføring av tilskudd til grendehus	Kultur - Videreført (budsjettvedtak)	
Eksisterende	Opprettholde tilskudd til lag og foreninger som arrangerer aktiviteter	Kultur - Videreført (budsjettvedtak)	
Nyt	Undersøke ordningen (gratis leie av fylkeskommunale bygg)	Kultur	

Øke bruk av frivilligheten som fag- og ressurssenter for informasjon om lokale forhold

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Eksisterende	Invitere frivilligsentralene, frivillighet og grendelag til å gi innspill til relevante saker og dokumenter	Kommunen - Aktuelle saksbehandlere og arbeidsgrupper	

Satse på flerårige avtaler mellom kommunen og frivillige lag for å øke aktivitet og økonomisk forutsigbarhet

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Delvis nytt	Se på muligheter for å øke bruk av flerårige avtaler	Kommunen og frivilligheten	Eks. Omsorgsberedskapsgruppe (NKS), Nasjonalforeningen for folkehelse

Få til et årlig møte mellom kommunen og grendelagene

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Nytt	Agenda settes i samråd med grendelagene og kommunen sørger for at frivillighetens rolle tas opp som tema	Kommunedirektør har ansvar for å invitere til møte - I løpet av 2026	

Fremme egenberedskap, samt matberedskap, og inkludere lokale beredskapsorganisasjoner i kommunens beredskapsarbeid

Eksisterende eller nytt tiltak?	Aktivitet/Tiltak	Ansvar og tidsperspektiv	Merknad
Eksisterende	Videreføre samarbeid med omsorgsberedskapsgruppen (NKS)	Beredskapsledelse, kultur og Frivilligsentralene - Løpende	
Nytt	Kartlegge muligheten for å involvere grendelagene i beredskapsarbeid/kommunikasjon (informere, nabolagspatrulje, beredskapsvenn etc.) - Kan tas opp i møte mellom kommunen og grendelagene	Kommunedirektør og beredskapskoordinator og andre beredskapsaktører - I løpet av 2026	